CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to **M-100**.
Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny ***Formuła 2023***

JĘZYK ŁACIŃSKI JAKO JĘZYK OBCY

Poziom podstawowy

ARKUSZ POKAZOWY

Symbol arkusza
MLKP-P0-**100**-2604

DATA: **kwiecień 2026 r.**

CZAS TRWANIA: **120 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Układ graficzny
© CKE 2022

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron (zadania 1–26). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 1. i 2.

In omni Gallia eorum hominum, qui aliquo sunt numero atque honore, genera sunt duo, alterum druidum, alterum equitum. Druides rebus divinis intersunt, sacrificia publica ac privata procurant, religiones interpretantur; ad equites magnus adulescentium numerus doctrinae causa concurrit, magnoque hi sunt apud eos honore, nam de omnibus controversiis publicis privatisque constituunt.

Na podstawie: C. Iulius Caesar, *Commentarii rerum in Gallia gestarum*, ks. VI, 13
[C. Iulius Caesar, *Commentarii rerum in Gallia gestarum VII*, Oxford 1914].

Objaśnienia:
Gallia, -ae – Galia

Zadanie 1. (0–2)

Na podstawie tekstu uzupełnij zdania.

1.
0–1–2

1. Sprawami religijnymi u Gallów zajmowali się ..... .

2. Wszystkie spory publiczne i prywatne u Gallów rozstrzygali ..... .

Zadanie 2. (0–3)

Napisz, co w tekście znaczą wymienione wyrażenia.

2.
0–1–2–3

1. doctrinae causa – .....

2. rebus divinis interesse – .....

3. magno honore esse – .....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 3. i 4.

Xanthippe, Socratis philosophi uxor, morosa et iurgiosa fuisse fertur. Has eius intemperies in maritum Alcibiades demiratus interrogavit Socratem, cur mulierem tam acerbam domo non eiceret. „Quoniam," inquit Socrates, „cum illam domi talem perpetior, insuesco et exerceor, ut ceterorum quoque foris petulantiam et iniuriam facilius feram."

Na podstawie: Aulus Gellius, *Noctes Atticae*, I, 17
[Aulus Gellius, *Noctes Atticae*, Oxford 1968].

Objaśnienia:
Xanthippe, -es – Ksantypa
Socrates, -is – Sokrates
Alcibiades, -is – Alkibiades

3.
0–1–2–3

Zadanie 3. (0–3)

Na podstawie tekstu odpowiedz na pytania.

1. Jakimi cechami charakteru odznaczała się Ksantypa?

.....

.....

2. O co Alkibiades zapytał Sokratesa?

.....

.....

3. Dzięki czemu Sokrates łatwiej znosił krzywdy i zniewagi ze strony obcych ludzi?

.....

.....

4.
0–1–2

Zadanie 4. (0–2)

Wyszukaj w tekście i wypisz synonimy podanych słów (w formie występującej w tekście).

1. femina – .....

2. quaerere – .....

3. expellere – .....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 5.–7.

Claudio successit Nero, Caligulae avunculo suo simillimus: nam Romanum imperium et deformavit et minuit. Infinitam senatus partem interfecit; bonis omnibus hostis fuit. Parricidia multa commisit fratrem, uxorem, sororem, matrem interficiens. Urbem Romam incendit, quia tale spectaculum cernere cupiebat, quali olim Troia capta arsit.

Na podstawie: Eutropius, *Breviarium ab urbe condita* VII 14–15 [Eutropius, *Breviarium ab urbe condita,* Stuttgart i Lipsk 1992].

Objaśnienia:
Claudius, -i – Klaudiusz
Nero, -onis – Neron
Caligula, -ae – Kaligula
Troia, -ae – Troja

Zadanie 5. (0–1)

Napisz, z jakiego powodu, według autora tekstu, Neron podpalił Rzym.

.....

.....

5.
0–1

Zadanie 6. (0–1)

Która odpowiedź zawiera poprawną kolejność panowania cesarzy rzymskich? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Kaligula, Neron, Klaudiusz
B. Klaudiusz, Kaligula, Neron
C. Neron, Kaligula, Klaudiusz
D. Kaligula, Klaudiusz, Neron

6.
0–1

Zadanie 7. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Neron zabił swojego brata, swoją żonę i swoją matkę.	**P**	**F**
2.	Neron współpracował z każdym stronnictwem w senacie.	**P**	**F**
3.	Kaligula był wujem Nerona.	**P**	**F**

7.
0–1–2

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 8.–10.

Sanctus Georgius invenit puellam sedentem prope lacum et valde plorantem. Et dicit ei: „Mulier, cur ploras? Cur sedes in isto indigno loco?”. Et respondet puella: „Domine, ista est civitas valde bona omnibusque rebus bonis repleta, sed habet unum maximum malum. In aqua habitat draco pessimus, qui cotidie exit de aqua et pugnat contra populum et devorat multos”.

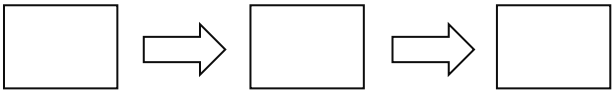
Na podstawie: Johannes Monachus, *Liber de Miraculis*, Heidelberg 1913.

8. 0–1

Zadanie 8. (0–1)

Ułóż poniższe treści zgodnie z kolejnością ich występowania w tekście. Wpisz litery A–C w kratki we właściwej kolejności – zacznij od informacji, która w tekście pojawia się najwcześniej.

A. Zalety miasta
B. Opis zachowania smoka
C. Spotkanie św. Jerzego i dziewczyny

9. 0–1–2–3

Zadanie 9. (0–3)

Wyszukaj w tekście i napisz łacińskie frazy, które znaczeniem odpowiadają poniższym zdaniom.

1. Haec est urbs optima – .....

2. Draco lacum relinquit – .....

3. Georgius videt puellam flere – .....

10. 0–1–2

Zadanie 10. (0–2)

Wyszukaj w tekście i wypisz łacińskie słowa (w formie występującej w tekście), od których pochodzą polskie wyrazy podane poniżej.

1. akwarium – .....

2. inwentarz – .....

3. pesymizm – .....

Zadanie 11. (0–2)

11.
0–1–2

Przetłumacz na język polski poniższe wyrażenia.

1. alter ego – .....

2. in statu nascendi – .....

Zadanie 12. (0–4)

12.
0–1–2–3–4

Przetłumacz na język polski poniższe zdania.

1. Mutato nomine de te fabula narratur.

.....

.....

.....

2. Nihil est in homine bona mente melius.

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–4)

13.
0–1–2–3–4

Przetłumacz na język polski poniższy fragment tekstu.

Quod pertinaciter studes et omnibus rebus omissis hoc unum agis, ut te meliorem cotidie facias, et probo et gaudeo, nec tantum hortor, ut perseveres, sed etiam rogo.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–2)

14.
0–1–2

Obok podanych orzeczeń dopisz odpowiadające im formy podmiotów. Wybierz je spośród form podanych poniżej.

senator, templa, tu, urbes

1. ornata sunt .....

2. venit .....

3. visitatae sunt .....

15.
0–1–2

Zadanie 15. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Rozpoznaj podane niżej formy gramatyczne czasownika *scribere* i wpisz je w odpowiednie komórki tabeli.

scribunt, scribant, scriberent, scribent

	Nazwa trybu gramatycznego	Forma gramatyczna czasownika
1.	indicativus praesentis	
2.	coniunctivus imperfecti	
3.	indicativus futuri I	

16.
0–1

Zadanie 16. (0–1)

Do podanych form gramatycznych rzeczowników dopisz odpowiadające im formy przymiotnika *Romanus*, *Romana*, *Romanum*. Wybierz je spośród form podanych poniżej.

Romani, Romano, Romanos, Romanum

1. ad militis .....

2. De imperio .....

17.
0–1–2

Zadanie 17. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Wpisz podane formy gramatyczne rzeczownika *Roma* (Rzym) w odpowiednie komórki tabeli, zgodnie z zasadami składni nazw miast.

Romam, Romae, Romā, Roma

1.	w Rzymie	
2.	do Rzymu	
3.	z Rzymu	

18.
0–1–2

Zadanie 18. (0–1)

W którym z podanych zdań użyto składni *dativus possessivus*? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Homini divitiae placent.
B. Homo divitias habuit.
C. Homini divitiae erant.
D. Homo divitiis delectatur.

Zadanie 19. (0–2)

19.
0–1–2

Uzupełnij tabelę. Wpisz właściwe łacińskie źródłosłowy polskich wyrazów.

1.	nawigacja	
2.	rustykalny	
3.	korekta	

Zadanie 20. (0–1)

20.
0–1

Z podanego niżej zdania wypisz trzy wyrazy pochodzenia łacińskiego.

Kolejna edycja konferencji poświęconej zagadnieniom sztucznej inteligencji odbędzie się w przyszłym miesiącu.

1. .....

2. .....

3. .....

Zadanie 21. (0–1)

21.
0–1

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Autorem *Wojny peloponeskiej* jest

A. Herodot.
B. Liwiusz.
C. Tacyt.
D. Tukidydes.

Zadanie 22. (0–1)

22.
0–1

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ojcem historii (*pater historiae*) nazywany jest

A. Herodot.
B. Liwiusz.
C. Tacyt.
D. Tukidydes.

Zadanie 23. (0–2)

23.
0–1–2

Obok każdego wydarzenia wpisz związaną z nim osobę. Wybierz ją spośród podanych poniżej.

Aleksander Wielki, Hannibal, Oktawian August, Pompejusz

1. bitwa pod Kannami – .....

2. bitwa pod Farsalos – .....

3. bitwa pod Issos – .....

24.
0–1–2

Zadanie 24. (0–2)

Połącz mitologicznych małżonków w pary. Obok każdej postaci wpisz imię właściwego boga. Wybierz je spośród podanych poniżej.

Hades, Hefajstos, Posejdon, Zeus

1. Hera – .....

2. Persefona – .....

3. Afrodyta – .....

25.
0–1

Zadanie 25. (0–1)

Podaj imię bóstwa czczonego w przedstawionym na fotografii miejscu kultu.

Steve Swayne, CC BY 4.0

.....

26.
0–1–2

Zadanie 26. (0–2)

Odpowiedz na pytania.

1. Ku czci jakiego bóstwa odbywały się igrzyska olimpijskie?

.....

2. Co ile lat odbywały się igrzyska olimpijskie?

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JĘZYK ŁACIŃSKI JAKO JĘZYK OBCY

Poziom podstawowy

Formuła 2023

JĘZYK ŁACIŃSKI JAKO JĘZYK OBCY

Poziom podstawowy

Formuła 2023

JĘZYK ŁACIŃSKI JAKO JĘZYK OBCY

Poziom podstawowy

Formuła 2023